

Το ΓεΣΥ από την πλευρά των χρηστών του συστήματος

Μάριος Κουλούμας
Πρόεδρος ΠΟΣΠΦ

Σχολή Καταναλωτών του Κυπριακού Συνδέσμου
Καταναλωτών σε συνεργασία με το Ελεύθερο
Πανεπιστήμιο Πολιτών του Πανεπιστημίου
Λευκωσίας Τρίτη, 13 Νοεμβρίου 2018

ΠΟΣΠΦ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ
ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ

Η εισαγωγή ενός Γενικού Συστήματος Υγείας(ΓΕΣΥ) στην Κύπρο συζητείται εδώ και δεκαετίες

Το υφιστάμενο σύστημα υγείας της Κύπρου χρονολογείται από την εποχή της αποικιοκρατίας.

Έχουν ξοδευτεί δεκάδες εκατομμύρια σε έρευνες και μελέτες.

Παρά τις πολυετείς προσπάθειες που καταβλήθηκαν, η Κύπρος εξακολουθεί να είναι το μοναδικό κράτος της Ε.Ε. που δε έχει ένα Γενικό Σύστημα Υγείας.

ΚΥΠΡΟΣ- ΓΕΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΥΓΕΙΑΣ (ΓΕΣΥ) ΜΙΑ ΠΟΡΕΙΑ ΧΩΡΙΣ ΤΕΛΟΣ;;;

Από κυβέρνηση σε κυβέρνηση, από υπουργό σε υπουργό, από δήλωση σε δήλωση και από υπόσχεση σε υπόσχεση.

Το 2001 ψηφίστηκε ο νόμος για το ΓΕΣΥ. Δεκατέσσερα χρόνια ακούμε, διαβάζουμε, παρακολουθούμε και η Κύπρος παραμένει η μοναδική χώρα στην Ευρώπη χωρίς Γενικό Σχέδιο Υγείας. Φαίνεται ότι συμφέροντα και κατεστημένα αν και πολλοί δεν το παραδέχονται γιατί δε συμφέρει, να συνεχίζουν να στερούν από πολλούς συνανθρώπους μας το δικαίωμα στη σωστή, την ποιοτική ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Εντοπίσαμε σε δημοσίευμα της Νατάσας Ευρυπίδου άρθρο του γιατρού Νίκου Ιωάννου, τ. προέδρου του Π.Ι.Σ και τ. Προέδρου του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας - μια αναδρομή στην ιστορία του ΓΕΣΥ στην Κύπρο.

1960 - Αποικιοκρατικό σύστημα υγείας - **1966** - Τα πρώτα βήματα-

1972 - Η δεύτερη μελέτη για σχέδιο Υγείας- **1977** - Τρίτη έκθεση-

1980 - Νέα έκθεση από τον Dr Detler Zoellner- Σύνταξη σχεδίου κοινωνικής ασφάλισης υγείας από το Υπ. Υγείας-

1982 - Εκ νέου εισηγήσεις από σύμβουλο του ΠΟΥ

1988 - Έκτη μελέτη από τον οίκο Lewelyn-Davies Weeks-

1991 - Μετακαλούνται ξένοι εμπειρογνώμονες για νέα προσπάθεια-

1992 - Τέσσερις εκθέσεις στα χέρια της Κυβέρνησης-

1994 - Τίθενται οι βασικές κατευθυντήριες γραμμές-

1996 - Νέα κοστολόγηση ΓεΣΥ-

2001 - Ψηφίζεται ο νόμος για το ΓεΣΥ- Ιδρύεται ο Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας-

2006 - Έγκριση Σχεδίου Στρατηγικής με καθοδήγηση Συμβούλων McKinsey & Co-

Το όραμα McKinsey & Co για Γενικό Σχέδιο Υγείας στην Κύπρο-

2008 - Η εκτίμηση του οίκου Mercer και τροποποίηση του νόμου-

2012 - Πολιτική απόφαση προώθησης της εφαρμογής ΓεΣΥ

2014 - Ιούλιος – Τα μέσα ενημέρωσης έγραφαν: Το πράσινο φως έλαβε από την Τρόικα η τροχιά υλοποίησης που έχει τεθεί από το Υπουργείο Υγείας, σε σχέση με τη μεταρρύθμιση του εθνικού συστήματος υγείας και την εφαρμογή Γενικού Σχεδίου Υγείας (ΓεΣΥ) στην Κύπρο.

2015 - Σεπτέμβριος– Νέος υπουργός υγείας, νέα δεδομένα, νέες δηλώσεις και υποσχέσεις, νέες προσδοκίες.

Οι οργανωμένοι ασθενείς υποφέρουν, υπομένουν, επιμένουν και περιμένουν. Απαιτώντας να έχουν λόγο και ρόλο σε ότι γίνεται και αφορά την υγεία τους και σημειώνοντας ότι είμαστε όλοι εν δυνάμει ασθενείς....

Δέσποινα Ρούσσου

Δημοσιογράφος – Βοηθός Γραμματέας Π.Ο.Σ.Π.Φ

- Το ΓΕΣΥ είναι ένα σύγχρονο σύστημα υγείας που έχει ως κύριο στόχο την προσφορά υπηρεσιών υγείας στους πολίτες με βάση τις ανάγκες τους.
- Ένα Κρατικό ασφαλιστικό ταμείο (μονοασφαλιστικό) στο οποίο θα κατατίθενται όλες οι εισφορές (Εργαζόμενοι, εργοδότες, Κράτος, Αυτοτελώς εργαζόμενοι)
- Αγορά υπηρεσιών υγείας από τους πάροχους (ιατρούς, επαγγελματίες υγείας, κλινικά & διαγνωστικά εργαστήρια, φαρμακοποιούς, νοσηλευτήρια, κ.ά.)

Καθολικό: Όλοι οι Κύπριοι θα είναι δικαιούχοι (ασφαλισμένοι)

Κοινωνικό: καλύπτει ολόκληρο τον πληθυσμό, χωρίς εξαιρέσεις, διακρίσεις και ανεξαρτήτως της οικονομικής τους δυνατότητας.

Αλληλέγγυο: Οι συνεισφορές καθορίζονται στη βάση των εισοδημάτων, ανεξάρτητα από τις ανάγκες του δικαιούχου σε υπηρεσίες υγείας.

Ολοκληρωμένο: Το ΓεΣΥ καλύπτει όλες τις βασικές υπηρεσίες υγείας με τη συνένωση όλων των πάροχων υγείας του ιδιωτικού και κρατικού τομέα.

Προσβάσιμο: Ελεύθερη επιλογή ιατρού ή και άλλου επαγγελματία υγείας καθώς και νοσηλευτηρίου, χωρίς εμπόδια ή περιορισμούς.

ΓεΣΥ: Ανταποκρίνεται με επάρκεια και ποιότητα στις υγειονομικές ανάγκες των πολιτών

Δικαιούχοι του ΓεΣΥ είναι όλοι οι πολίτες που έχουν τη συνήθη διαμονή τους στις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση της Δημοκρατίας περιοχές και εμπίπτουν σε μια από τις πιο κάτω κατηγορίες:

Κύπριοι πολίτες

Ευρωπαϊοί πολίτες που διαμένουν και εργάζονται ή έχουν αποκτήσει δικαίωμα μόνιμης διαμονής.

Πολίτες τρίτης χώρας οι οποίοι πληρούν τις πρόνοιες της εθνικής νομοθεσίας.

(Τα εξαρτώμενα των πιο πάνω)

Γενικό Σχέδιο Υγείας

- Το ΓεΣΥ παρέχει **ολοκληρωμένη φροντίδα υγείας** στους δικαιούχους. Καλύπτονται όλες οι υπηρεσίες από **ιατρούς**, τα **φάρμακα**, οι **εργαστηριακές και απεικονιστικές εξετάσεις** (x-rays, MRIs, CT Scans), η **ενδονοσοκομειακή περίθαλψη**, καθώς και **άλλες υπηρεσίες υγείας**
- Με την εφαρμογή του ΓεΣΥ όλοι οι δικαιούχοι έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν **υπηρεσίες φροντίδας υγείας σε όλα τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης** στη βάση του Κανονισμού 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης και της οδηγίας 2011/24/ΕΕ για τα δικαιώματα των ασθενών στη **διασυνοριακή υγειονομική περίθαλψη**

Η επιλογή βασικό δικαίωμα του πολίτη εντός του ΓεΣΥ

Επιλογή Προσωπικού Ιατρού (ΠΙ)
και εγγραφή στον κατάλόγό του.

- Για παιδιά επιλέγεται Προσωπικός Ιατρός (Παιδίατρος)

Παραπομπή για εργαστηριακές και
απεικονιστικές εξετάσεις (επιλογή
ασθενή)

Παραπομπή από ΠΙ σε ειδικό
ιατρό/επαγγελματία ή
νοσηλεύτήριο (επιλογή ασθενή)

Επίσκεψη σε φαρμακείο για
προμήθεια φαρμάκων (επιλογή
ασθενή)

Ελεύθερη πρόσβαση και Επιλογή

- Η πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας από Ειδικούς Ιατρούς γίνεται μέσω παραπεμπτικού το οποίο εκδίδει ο Προσωπικός Ιατρός.
- Δικαίωμα απευθείας πρόσβασης στους γυναικολόγους για τις γυναίκες που έχουν συμπληρώσει το 15ο έτος της ηλικίας τους, στους οδοντίατρους για παροχή προληπτικής οδοντιατρικής φροντίδας, καθώς και στα Τμήματα Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών (ΤΑΕΠ).
- Απευθείας πρόσβαση σε Ειδικό Ιατρό χωρίς παραπεμπτικό, νοουμένου ότι θα καταβάλλουν συγκεκριμένο χρηματικό ποσό (25 ευρώ)

Θεσμός Προσωπικού Ιατρού (ΠΙ)

- Ενδυνάμωση της πρωτοβάθμιας φροντίδας
- Εφαρμογή προληπτικών προγραμμάτων
- Εφαρμογή κατευθυντηρίων γραμμών και πρωτοκόλλων
- Διευκόλυνση του ταξιδιού του ασθενή εντός του συστήματος
- Περιορισμός των αχρείαστων εξετάσεων
- Έγκαιρη διάγνωση
- Συνηγορία του ασθενή

Φάρμακα

- Ενοποίηση του τομέα των φαρμάκων (ιδιωτικού και κρατικού)
- Προσφορά επιλογών από διάφορα φαρμακευτικά σκευάσματα
- Συμπληρωμή (€1 ανά φάρμακο) στο σκεύασμα με τη χαμηλότερη τιμή.
- Επιλογή άλλου φαρμάκου, θα καταβάλλεται μόνο η διαφορά στην τιμή.
- Ο δικαιούχος θα μπορεί να προμηθευτεί τα φάρμακά του από το φαρμακείο της γειτονιάς του
- Μη συνταγογραφούμενα φάρμακα δεν αποζημιώνονται

Εισφορές - συνεισφορές

- **Μισθωτοί 2,65%** επί του ακάθαρτου μισθού τους
- **Εργοδότες 2,9%** επί των ακαθάριστων απολαβών των εργοδοτούμενων τους
- **Το 2,9% θα πληρώνεται και από το κράτος** για όσους είναι εργοδοτούμενοι του κράτους
- **Κράτος ως εισφορέας 4,7%**
- **Αυτοτελώς εργαζόμενοι 4%**
- **Συνταξιούχοι 2,65%**
- **Εισοδηματίες 2,65%**

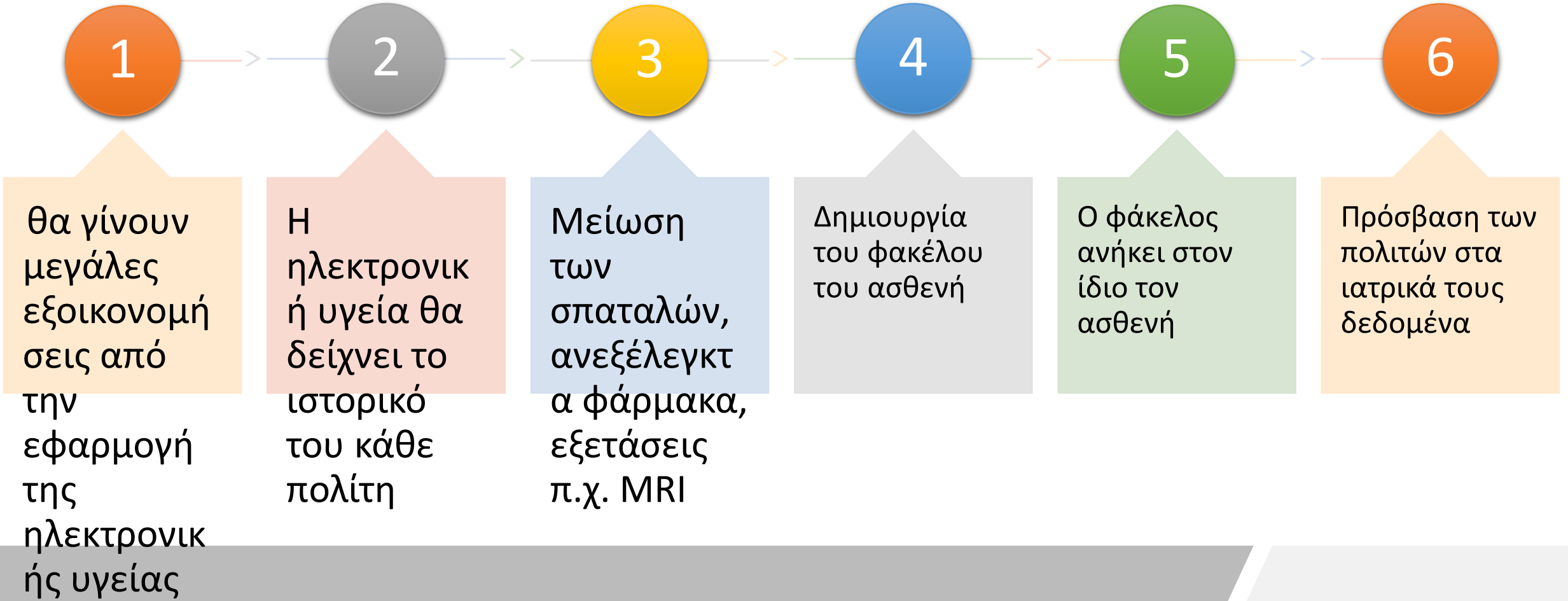
Συμπληρωμές

Για περιορισμό της κατάχρησης του συστήματος θα υπάρχουν συμπληρωμές

Επίσκεψη στον ειδικό γιατρό, για παραπομπές για διαγνωστικές εξετάσεις, ακτινογραφίες, μαγνητικός, υπέρηχος κ.λπ., για αναλύσεις, για εκτέλεση συνταγών (ανά φάρμακο), φυσικοθεραπείες, επίσκεψη στο Τμήμα Πρώτων Βοηθειών

Θα υπάρχουν οροφές στις συμπληρωμές

- Για χαμηλοσυνταξιούχους 75 ευρώ κατ' έτος
- Για όλους τους δικαιούχους 150 ευρώ

Ηλεκτρονική υγεία

Ποιότητα των υπηρεσιών υγείας

Ενδυνάμωση της θέσης του ασθενή μέσω της επιλογής

Εφαρμογή ελαχίστων κριτηρίων υποδομών και προτύπων υγείας καθώς και εισαγωγή πρωτοκόλλων για την αντιμετώπιση ασθενειών

Ενίσχυση της διαφάνειας μέσω της μηχανογράφησης όλων των ιατρικών πράξεων (πορεία της υγείας του ασθενούς, επιπλοκές, διαγνώσεις)

Επίτροπος Εποπτείας του ΓεΣΥ

- Ανεξάρτητος αξιωματούχος για τον έλεγχο το συστήματος
- Παράπονα από πολίτες/δικαιούχους και πάροχους
- Αξιολόγηση των υπηρεσιών υγείας
- Εφαρμογή πρωτοκόλλων και κατευθυντήριων οδηγιών
- Έλεγχος ιατρικών πράξεων και διαδικασιών
- Έλεγχος σωστής λειτουργίας του συστήματος

- Τα κύρια οφέλη από την εφαρμογή του ΓεΣΥ

- Διά βίου οικονομική προστασία από τυχόν ανάγκη δαπανηρών υπηρεσιών υγείας
- Ισότιμη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας ανεξαρτήτως οικονομικών δυνατοτήτων
- Πρόσβαση σε ένα διευρυμένο κατάλογο φαρμακευτικών προϊόντων
- Μείωση των λιστών αναμονής
- Αύξηση των επιλογών για τον ασθενή σε επίπεδο παρόχου υγείας
- Αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών
- Αναβάθμιση της πρωτοβάθμιας φροντίδας για έγκαιρη διάγνωση και θεραπεία
- Προστασία των δικαιωμάτων των ασθενών μέσω του διορισμού ανεξάρτητου Επιτρόπου Εποπτείας, ο οποίος θα εξετάζει παράπονα ασθενών που θα αφορούν τον Οργανισμό ή/και παρόχους υγείας
- Δημιουργία ηλεκτρονικού φακέλου με πλήρη πρόσβαση για τον ασθενή
- Απόκτηση δικαιώματος λήψης υγειονομικής περίθαλψης σε όλα τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

"A must-read for anyone that cares about health care."
—Forbes.com

**THE
PATIENT
WILL SEE
YOU
NOW**

The **FUTURE** of **MEDICINE**
is in **YOUR HANDS**

Eric Topol

*Author of **The Creative Destruction of Medicine***